

Vreme: 29.07.2026 20:08

Medij: alo.rs

Link: <https://www.alo.rs/vesti/svet/16873828/rat-na-vidiku-berlin-analizira-kineske-slabosti-i-priprema>

Autori: Igor Stančić

Teme: Evropska komisija

Naslov: Rat na vidiku? Berlin analizira kineske slabosti i priprema strateški udar

7151

Berlin intenzivira pripreme za mogući trgovinski sukob sa Kinom detaljnom analizom lanaca snabdevanja i identifikacijom ključnih tehnoloških slabosti Pekinga. Kroz poverljive inicijative i razmatranje restrikcija na opremu poput poluprovodnika i medicinskih uređaja, Nemačka nastoji da obezbedi polugu odvratanja i zaštiti sopstvene interese.

Berlin intenzivira pripreme za mogući trgovinski sukob sa Kinom analizirajući trgovinske tokove, lance snabdevanja i poslovanje pojedinačnih kompanija kako bi utvrdio gde Peking ostaje zavisn od nemačke i evropske tehnologije, specijalizovanih komponenti i industrijskog znanja. Kako piše Blumberg, cilj je da se identifikuju potencijalne tačke pritiska koje bi mogle biti iskorišćene u slučaju ozbiljne ekonomske krize. Prema izvorima upoznatim sa procesom, preliminarne procene izdvojile su nemačke kompanije Trumpf SE i Carl Zeiss AG kao moguće slabe tačke kineskih lanaca snabdevanja. Obe kompanije isporučuju ključne tehnologije holandskom ASML Holding NV za proizvodnju opreme neophodne za izradu najsavremenijih poluprovodnika. Vladin izveštaj mogao bi da obuhvati i kompanije Siltronic AG, Aixtron SE i SUSS MicroTec SE, čije visokospecijalizovane tehnologije imaju važnu ulogu u različitim segmentima kineske industrije poluprovodnika. Jedna od mogućih mera koju Berlin razmatra nije samo obustava isporuke opreme i komponenti, već i prekid održavanja mašina koje su već instalirane u kineskim fabrikama. Veliki broj starijih sistema kompanije ASML i dalje radi u Kini, a njihov nesmetan rad zavisi od rezervnih delova, tehničke podrške i redovnog servisiranja. Nemački Savet za nacionalnu bezbednost u okviru 34 poverljive inicijative priprema i vanredne mere za slučaj da Kina ponovo iskoristi kritične sirovine kao instrument političkog pritiska. Jedan izvor navodi da su ove aktivnosti usmerene na jačanje otpornosti zemlje i smanjenje strateške zavisnosti. Peking je sličan pristup primenio prošle godine tokom spora oko kompanije Nexperia. Procene nemačkih vlasti pokazuju da se kineske slabosti nalaze pre svega u oblastima visoko specijalizovanih proizvoda, poluproizvoda i usluga koje domaće kineske kompanije još nisu sposobne samostalno da reprodukuju. Iako je Kina tokom protekle decenije značajno smanjila tehnološki jaz u automobilske industriji i industrijskom inženjeringu, gde njeni proizvođači danas ravnopravno konkurišu nemačkim kompanijama po kvalitetu, i dalje zavisi od stranih dobavljača u tehnološki najzahtevnijim nišama. Nemački kancelar Fridrih Merc poslednjih nedelja zaoštio je stav prema Kini. Upozorio je da bi Nemačka mogla da ostane zarobljena između Sjedinjenih Država i Kine ukoliko ne poveća sopstvenu otpornost i ne razvije veću sposobnost korišćenja sopstvenog ekonomskog uticaja. Govoreći o odnosima sa Pekingom, Merc je istakao da zavisnost postoji na obe strane, uključujući i oblast retkih zemnih elemenata. "Da, postoji zavisnost, ali je obostrana. To se odnosi i na pitanja poput retkih zemnih elemenata. Možemo se suprotstaviti nelojalnoj konkurenciji samo ako se branimo od nje", rekao je Merc. Prošlog meseca lideri Evropske unije zatražili su od Evropske komisije da pripremi novi paket zaštitnih trgovinskih mera radi smanjenja trgovinskog deficita sa Kinom, koji evropske vlasti ocenjuju neprihvatljivim. Prema navodima, taj deficit premašuje milijardu evra, odnosno oko 1,1 milijardu dolara dnevno. Portparol nemačke vlade izjavio je da vlasti poverljivo razgovaraju sa kompanijama o rizicima povezanim sa pojedinim državama, ali je naglasio da se nemačka politika prema Kini nije promenila i da ne postoje planovi da se od preduzeća zahteva dostavljanje dodatnih podataka državi. Pored poluprovodnika, Berlin razmatra i sektor naprednih patentiranih medicinskih uređaja od kojih Kina i dalje značajno zavisi, posebno zbog starenja stanovništva. Stručnjaci, međutim, upozoravaju da bi ograničenja u toj oblasti predstavljala politički i etički najosetljivije mere, jer bi mogla direktno da utiču na pacijente. Nemački zvaničnici koji su govorili pod uslovom anonimnosti naglašavaju da ove aktivnosti ne predstavljaju neprijateljsku politiku prema Kini i da Berlin ostaje posvećen ekonomskoj saradnji. Njihov cilj je da država bude spremna za moguće krize, kao što to čine i druge zemlje, kao i da sa Pekingom pregovara iz snažnije pozicije i obezbedi veći reciprocitet u međusobnim odnosima. Predstavnik kompanije Trumpf saopštio je da firma Kini ne isporučuje proizvode od strateškog značaja. Carl Zeiss je naveo da redovno sarađuje sa nemačkim i institucijama Evropske unije i da posluje u skladu sa svim zakonskim propisima. Wacker Chemie i K+S saopštili su da ih vlada nije kontaktirala povodom ove procene, dok ostale kompanije nisu odgovorile na zahteve za komentar ili nisu želele da govore o razgovorima sa državnim organima. Tobias Gerke iz Evropskog saveta za spoljne odnose ocenjuje da su, osim visokih tehnologija, za Kinu posebno važni sektori metalurgije, hemijske industrije, plastike, tekstila, proizvodnje igračaka i kućnih aparata, koji zapošljavaju milione radnika. Poremećaji u tim granama mogli bi brzo da postanu politički osetljivo pitanje zbog posledica po zaposlenost, lokalnu ekonomiju i društvenu stabilnost. Jirgen Mates, direktor odeljenja za međunarodnu ekonomsku politiku Instituta za nemačku ekonomiju, smatra da Kina narušava tržišnu konkurenciju velikim subvencijama i kontrolom vrednosti svoje valute, ali da Nemačka želi da postupa po pravilima. Prema njegovim rečima, suština nije u korišćenju svih raspoloživih instrumenata, već u tome da oni ostanu dostupni kao sredstvo odvratanja, jer bi u suprotnom pregovori mogli biti izgubljeni pre nego što počnu. Odgovor na eventualni kineski ekonomski pritisak verovatno će biti koordinisan na nivou Evropske unije, ali bi kineske

Vreme: 29.07.2026 20:08

Medij: alo.rs

Link: <https://www.alo.rs/vesti/svet/16873828/rat-na-vidiku-berlin-analizira-kineske-slabosti-i-priprema->

Autori: Igor Stančić

Teme: Evropska komisija

Naslov: Rat na vidiku? Berlin analizira kineske slabosti i priprema strateški udar

protivmere mogle neravnomerno pogoditi pojedine države članice. Glavni ekonomista Centra za evropske reforme Sander Torduar smatra da bi za očuvanje jedinstva bio potreban panevropski mehanizam kompenzacije. Istovremeno, Nemačka i EU nastoje da izbegnu paralelno izbijanje dva velika trgovinska sukoba - jednog sa Kinom i drugog sa Sjedinjenim Državama. Prošle sedmice predsednik SAD Donald Tramp zapretio je Evropskoj uniji novim povećanjem carina nakon što je kompaniji Google, u vlasništvu Alphabet Inc., izrečena kazna od milijardu dolara. Promena tona Berlina odražava širi zaokret ka ekonomskoj bezbednosti i jačanju strateške otpornosti. Vicekancelar Lars Klingbajl predložio je da kompanije van Evrope budu obavezne da osnivaju zajednička preduzeća sa evropskim partnerima radi prenosa tehnologije, po modelu koji Kina decenijama primenjuje prema stranim investitorima. Takva mera našla se i u paketu reformi koji je vladajuća koalicija predstavila početkom jula zajedno sa drugim inicijativama za jačanje ekonomskog suvereniteta Nemačke. Sander Torduar ocenjuje da cilj ovih aktivnosti nije trajno uskraćivanje kineskog pristupa tehnologiji, već demonstracija sposobnosti Nemačke da zaštiti sopstvene interese i podsećanje Peking u da je i kineska privreda u pojedinim ključnim oblastima i dalje značajno zavisna od Evrope.

